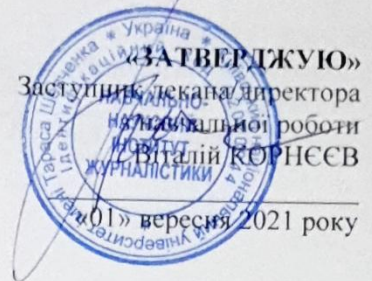

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут журналістики
Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи авторського права

для студентів

галузь знань 02 Аудіовізуальне мистецтво
спеціальність 023 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітній рівень бакалавр
освітня програма *ведучий програм телебачення; кіно-, телеоператорство; звукорежисура; сценарна майстерність і режисура кіно та телебачення*
вид дисципліни обов'язкова
Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 7
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

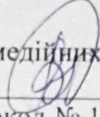
Викладачі: Горська Катерина Олександрівна, д.соц.ком., доцент кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» 20__р.

на 20__/20__ н.р. Полубєва (Гелюв) «29.08» 2022р.
(підпис, ПІБ, дата)

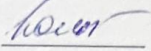
Розробник(и):

Горська К. О., д.соц.ком., доцент кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

Вікторія ШЕВЧЕНКО
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною радою Інституту журналістики

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної ради Інституту журналістики Анастасія
ВОЛОБУСВА

«31» серпня 2021 року

1. Мета дисципліни - ознайомити студентів із законодавчою базою, що регламентує діяльність медіа в Україні; навчити студентів орієнтуватися у сучасному правовому полі щодо охорони авторських та суміжних прав; вивчити основні права та обов'язки всіх учасників авторсько-правових відносин; ознайомитись із особливостями правової охорони різних об'єктів авторського та суміжних прав; навчити визначати випадки порушення авторських прав та захищати їх цивільно-правовими способами; навчити захищати порушені права у суді.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

Знати:

- Основи медіаправа;
- Правове поле діяльності медій.

Вміти:

- Працювати із нормативними документами;
- Знати типи та аналізувати умови договорів, що укладаються в медіасфері.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна викладається для 4-го курсу бакалаврату спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво та спрямована на опанування студентами основ авторського права. Після опанування курсу студенти навчатимуться правомірно використовувати об'єкти авторського права у своїй діяльності; укладати авторський договір із замовником або роботодавцем; реєструвати власні бренди та захищати авторські права на власні медійні продукти; у випадку порушень складати позовну заяву або претензію з приводу порушених авторських прав; захищати порушені авторські права цивільно-правовими способами.

Дисципліна дозволяє студентам набути такі загальні компетенції як: загальні базові знання (ЗК3); здатність прийняття рішень (ЗК8); розуміння культури та звичаїв інших країн. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК15). Також дисципліна передбачає набуття студентами таких фахових компетентностей: ФК-3. Спроможність розрізняти інформаційний, виразний та образний рівні змісту. ФК-5. Здатність до специфічного (покадрового, звуко-зображального) мислення. ФК-8. Вміння пошуку та відбору фактів, подій, явищ, які становитимуть тематичну основу екранного продукту, використовуючи різні джерела та методики одержання інформації. ФК-10. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції щодо її художніх та медійних особливостей, технологічних знахідок та труднощів на всіх стадіях виробництва, визначати специфіку твору. ФК-13. Здатність підготувати відзнятий матеріал для подачі у ефір. ФК-1. Здатність використовувати в практичній діяльності сучасні технологічні можливості творчого процесу. ФК-16. Базові знання методів і прийомів сучасного менеджменту в галузі аудіовізуального мистецтва, базові навички фінансового та адміністративного забезпечення кіно-, телевиробництва. ФК-17. Розуміння ролі цільової аудиторії в процесі виробництва і споживання масової інформації, знання специфіки аудиторії сучасних українських ЗМІ та основних методів її вивчення.

4. Завдання (навчальні цілі) навчальної дисципліни передбачає дати студентам знання щодо об'єктів та суб'єктів авторського та суміжних прав, законодавчого врегулювання відносин у сферах, що пов'язані із використанням об'єктів авторського права, ознайомити із нормами міжнародного та вітчизняного законодавства у цій сфері, ефективними способами захисту прав.

5. Результати навчання за дисципліною:

код	Результат навчання	Форми (та/або і методи технології)	Методи оцінювання та пороговий критерій	Відсоток у підсумковій оцінці з

		викладання і навчання	оцінювання (за необхідності)	дисципліни
1.1	<i>Знати</i> права та обов'язки власників авторських прав та інших учасників авторсько-правових відносин;	лекція + самостійна робота	Письмові завдання та усна відповідь	20%
1.2	<i>Знати</i> українську та міжнародну системи охорони авторського права	лекція + семінар + самостійна робота	Письмові завдання	10%
1.3	<i>Знати</i> особливості правової охорони об'єктів авторського права (оригінальних та похідних; створених у співавторстві, службових творів та творів, створених на замовлення).	лекція + семінар + Самостійна робота	Письмові завдання	19%
1.4	<i>Знати</i> строки дії авторських прав та можливості вільного використання авторських творів;	лекція + семінар + самостійна робота	Письмові завдання, рольова гра	11%
1.5	<i>Знати</i> правила укладання авторських і трудових договорів між автором та роботодавцем;			
1.6	<i>Знати</i> способи цивільно-правового захисту авторських прав.			
2.1	<i>Вміти</i> зареєструвати авторські права на твір.	лекція + семінар	Письмова робота, участь у дискусії, рольова гра	15%
2.2	<i>Вміти</i> укладати авторський договір із замовником або роботодавцем;			
2.3	<i>Вміти</i> правильно визначати факти порушення авторських прав та вимагати відповідного відшкодування завданих збитків;			
2.4	<i>Вміти</i> скласти позовну заяву або претензію з приводу порушених авторських прав;			
2.5	<i>Вміти</i> захищати порушені авторські права цивільно-правовими способами.			
3.1	Співпрацювати із авторськими товариствами та організаціями колективного управління правами авторів;	лекція + семінар + самостійна робота	Письмові завдання	15%

усвідомлювати її можливі наслідки;										
ПРН-10. Тлумачить культуру поведінки як одну із основних умов ефективного функціонування творчо-виробничої групи, усвідомлює необхідність узгодження особистої поведінки з інтересами суспільства, колективу. Дотримується професійного етикету, вміє доцільно вибудовувати поведінку у професійних і міжособистісних стосунках	●			●				●		
ПРН-11. Орієнтується в сучасних видах навчання, адаптує їх до професійної діяльності. Застосовує принципи і методи розвитку креативності у професійній діяльності. Аналізує різноманітні психологічні фактори впливу на формування творчих здібностей особистості;			●	●		●				●
ПРН-15. Вільно орієнтується у сучасному інформаційному просторі. Вміє віднаходити та багатоаспектно вивчати актуальну тему, пояснювати й інтерпретувати факти, розрізняти головне і другорядне. Володіє знаннями принципів роботи з джерелами інформації. Вміє цілеспрямовано працювати з людиною, документом, фактологічним наповненням оточуючої дійсності;	●	●							●	

7. Схеми формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

У межах дисципліни пропонуються такі типи завдань: виконання письмових завдань, самостійних досліджень за темою, участь у дискусійному обговоренні тем, участь у

тематичних освітніх заходах (майстер-класах, тренінгах, тощо) доповіді та участь у рольових іграх на заняттях.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою, яка розраховується як сума оцінок модулів, за які студент може набрати **максимально 60 балів** і **мінімально – 36 балів** та оцінки за іспит (**до 40 балів**).

Оцінка за лекційне заняття становить **1 бал** та враховує присутність студента (або підготовку реферату за темою) та участь у обговоренні дискусійних питань. Навчальний семестр включає в себе 28 семінарських занять з навчальної дисципліни. Серед форм контролю презентації оцінюється **до 5 балів**, що враховує повноту відповіді; наведення прикладів, що засвідчують ознайомлення студента із переліком запропонованих джерел та літератури. Участь у рольових іграх допомагає оцінити здобуті навички студента щодо застосування на практиці. За цим критерієм вона оцінюється у **до 5 балів** (**рольові ігри варіативно застосовуються до тем 3, 4, 5, 11**) Виконання письмових завдань залежно від їх обсягу оцінюється до **5 балів** та враховують креативне мислення студента (**завдання до теми 5**), вміння аналізувати та систематизувати інформацію, практичні навички роботи (**завдання до теми 8, 9**), оволодіння теоретичним матеріалом (**доповіді за темами**).

Розподіл балів за семестр відбувається таким чином:

Модуль 1 – 30 балів (маж) та Модуль 2 – 30 балів (маж) (*див. Табл.)1*).

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-9 , у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 10-14.

Самостійна робота: Під час кожного лекційного заняття викладач пропонує обсяг матеріалу для самостійного опрацювання. Оцінювання самостійної роботи студентів відбувається через виконання завдань передбачених в межах дисципліни.

Відпрацювання: У разі якщо студент вчасно не виконав завдання до семінарського заняття, він може це зробити впродовж семестру, однак оцінювання цих робіт становитиме 60% від визначених за шкалою критеріїв. У разі недопуску, студент повинен надати всі заплановані в дисципліні завдання на допускний колоквиум.

Умовами допуску студента до іспиту є:

- відсутність заборгованостей (за завданнями для самостійної роботи);
- зарахування індивідуального завдання (якщо заплановано);
- відсутність заборгованостей з модульних контрольних робіт 1-2;
- попередній середньозважений стартовий рейтинг з кредитних модулів не менше **36 балів**.
- критично-розрахунковий мінімум - **22 бали**.

Таблиця 1

Система оцінювання за формами контролю в межах модулів

Завдання	Мінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
Кількість балів за змістовий модуль I (мін — 18; маж — 30)		
Участь у обговоренні дискусійних тем (лекція) та (або) участь у тематичних освітніх заходах РН 1.2, РН 1.3, РН 4.1	3 бали	6 бали
Робота на занятті (семінар) РН 1.4, РН 2.1, РН 4.1 Завдання до теми 5	3 бали	5 балів
Доповідь. Завдання 2.	6 балів	6 балів
Завдання до теми 7.	3 бали	5 балів
Виконання завдання (добірка прикладів, аналіз, реєстрація). До теми 9.	3 бали	8 балів
Кількість балів за змістовий модуль II (мін — 18; маж — 30)		

Участь у обговоренні дискусійних тем (лекція) та (або) участь у тематичних освітніх заходах РН 1.2, РН 1.3, РН 4.1	2 бали	3 бали
Презентація (або) Рольова гра. До теми 14.	3 бал	5 балів
Виконання завдання (верифікація та охорона візуального контенту)	4 бали	4 балів
Проект договору РН 2.2, РН 1.5	3 бал	6 балів
Виконання завдання (позовна заява) РН 2.4	2 бал	4 бали
Модульна контрольна робота	4 бали	8 бали
Усього за модулі	36 балів	60 балів

- підсумкове оцінювання (у формі іспиту):

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за модулі та іспит (див. табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл балів

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Разом (підсумкова оцінка)
Мінімальна оцінка, в балах	18	18	24	60
Максимальна оцінка, в балах	30	30	40	100

Іспит з дисципліни є комбінованим та складається з письмових відповідей на питання (20 балів) та презентації практичного проекту. Бали за іспит розподіляються пропорційно – **(до 10 балів макс.)** оцінюється письмова відповідь на запитання та **(до 20 балів макс.)** оцінюється практичний підготовлений студентом проект з дисципліни. Письмова частина складається з двох запитань, які оцінюються **від 2 до 10 балів**. Відсутність відповіді не оцінюється взагалі.

2 бали ставиться, якщо є визначення головного питання, але воно не розкрито і не пояснено.

4 бали ставиться за відповідь, в якій не виявлено розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій припущено декілька суттєвих помилок.

6 бали ставиться за повну відповідь, в якій припущено суттєву помилку, або відповідь неповна, нелогічна.

8 балами оцінюється повна і правильна відповідь на підставі вивчених теорій, правил тощо, матеріал викладено в певній логічній послідовності, при цьому виявлено два-три несуттєві помилки.

10 балів ставиться за правильну і повну відповідь, в якій наведені приклади для пояснення теоретичних положень, принципів тощо, є особиста точка зору, аргументована і підкріплена науковими теоріями.

Практичний проект оцінюється **від 2 до 20 балів** та враховує реалізацію проекту **(до 20 балів)**, з яких (до 5 балів) демонстрація навичок роботи у команді, (до 5 балів) – обґрунтування вибору форм реалізації проекту, (до 5 балів) – використання правових знань для контентного та промоційного наповнення проекту, (до 5 балів) – презентація проекту.

7.2 Організація оцінювання. Роботи протягом семестру подаються відповідно до графіку їх виконання не пізніше встановлених дат. Завдання до семінарських занять подаються не пізніше

дати проведення семінарського заняття. Оцінка виконаних робіт враховує параметри дотримання графіку подання робіт, повноту виконання роботи та її відповідність заявленим критеріям, використання різних джерел, грамотність та мовну акуратність роботи.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самоств. робота
<i>Змістовий модуль 1. Авторське право та суміжні права. Система правової охорони</i>				
1	Поняття, предмет, завдання та джерела авторського права. Історія авторського права.	2	2	4
2	Законодавча база з авторського права в Україні	2	2	4
3	Міжнародне співробітництво у сфері охорони авторського права	2	2	4
4.	Об'єкти та суб'єкти авторського права.	2	2	4
5.	Немайнові та майнові права авторів. Термін охорони авторським правом. Вільне використання авторських творів	2	2	8
6.	Охорона об'єктів авторського права у медіасфері.	2	2	4
7.	Аудіовізуальні твори як об'єкти авторського права	2	2	4
8.	Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Права виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення.	2	2	4
9.	Охорона та захист товарних знаків в медіагалузі.	2	2	8
<i>Змістовий модуль 2. Управління та захист авторських та суміжних прав авторів</i>				
10.	Колективне управління правами авторів. Договірні відносини у медіасфері. Види договорів у діяльності ЗМІ.	2	2	4
11.	Структура та основні положення договору. Відповідальність за порушення умов договору.	2	2	4
12.	Правові способи захисту прав у суді	2	2	4
13.	Види відповідальності за порушення авторських та суміжних прав	2	2	4

14.	Захист авторських прав в Інтернеті		2	4
<i>Підсумкова модульна контрольна робота</i>			2	
	ВСЬОГО	26	30	64

Загальний обсяг **120** год., у тому числі:

Лекційних занять – **26 год.**

Семінарських занять – **30 год.**

Самостійної роботи – **64 год.**

9. Рекомендована література:

Основна:

Нормативно-правові акти

1. Конституція (Основний Закон) України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Всесвітня конвенція про авторське право – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про авторське право і суміжні права” – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України “Про внесення змін і доповнень до Закону України “Про рекламу” – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Кримінальний Кодекс України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Цивільний кодекс України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Науково-практична література

9. Афанасьєва К. О. Авторське право: Практ. посібник. – К: Атіка, 2006. – 224 с.
10. Афанасьєва К. О. Право видавця та редактора / К. О. Афанасьєва. – К.: 2012. – 203 с.
11. Журавльов Д.В., Чижмарь К. І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність: практичний посібник.- Вид. ЦУЛ, 2020.- 224 с.
12. Багрій Т.Я., Биркович О.І., Биркович Т.І., Бондар І.С. Використання об'єктів інтелектуальної власності в рекламі. - Вид. Ліра-К, 2016.- 520 с.
13. Харитоновна О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид.: ЮрінкомІнтер, 2020, 540 с.
14. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Вид.: Дакор, 2019, 576 с.

Додаткова:

Науково-практична література

15. Авторське право і суміжні права в Європі / під ред. Капіці Ю. М. – К: Логос, 2012. – 696 с.
16. Інтелектуальна власність: Словник-довідник: У 2 томах / Державне патентне видавництво / О. Д. Святоцький (ред.), В. С. Дроб'язко (ред.). – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – (Бібліотека словників «Ін Юре»). Т. 1: Авторське право і суміжні права – 356с.; Т. 2: Промислова власність. – 268с.
17. Валле Віра Парадокси права інтелектуальної власності. - К.: Освіта України, 2010. - 448 с.